

פרוטוקול מס' 181

ישיבת ועדת העבודה ביום ב' כ"ח בתמוז תשל"ה, 7 ביולי 1975, בשעה 11.00

כ ה ו :

	מ. ורטמן	<u>חברי הוועדה:</u>
- מ"מ היו"ר	א. אבטבי	
	מ. גז	
	פ. גרופר	
	ל. דיציאן	
	ה. זידל	
	א. לין	
	צ. נתנזון	<u>מוזמנים:</u>
- ההסתדרות הכללית	י. נחמן	
- ההסתדרות הכללית	ר. בן-עמי	
- הסתדרות עובדי המדינה	ע. אורי	
- הסתדרות עובדי המדינה	י. שחר	
- איגוד הבנקאים	י. גולדשטיין	
- לשכת התאום המאחדת חברות הביטוח	א. ששון	
- נציבות שירות המדינה	מ. שקד	
- נציבות שירות המדינה	מ. שדר	
- נציבות שירות המדינה	מ. גלס	
- משרד המשפטים	ת. פנחסוביץ	
- משרד המשפטים	י. בארי	
- המוסד לביטוח לאומי	ר. רוטר	
- המוסד לביטוח לאומי	א. שפירא	
- הסוכנות היהודית	י. ברק	
- משרד העבודה	י. כפלאוי	
- משרד העבודה	י. ברזני	<u>מ"מ מזכיר הוועדה:</u>
	מ. הלנברג	<u>רשמה:</u>
1. חוק הגנת השכר (תיקון מס' 9), תשל"ה-1975.		<u>סדר-היום:</u>
2. חוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב) (תיקון), תשל"ה-1975.		
3. הסכם בין הנהלת הסוכנות היהודית לארץ-ישראל לבין המוסד לביטוח לאומי.		

אני פותח את הישיבה.

מ"מ היו"ר מ. ורסמן:

חוק הגנת השכר (תיקון מס' 9), תשל"ה-1975 -
הצעת חוק קע"ג מטעם חבר-הכנסת משה ורסמן

צ. נתנזון:

בישיבה הקודמת, בעת הופעתנו בפני ועדת העבודה, הבענו הסכמה עקרונית ומעשית לתיקון המוצע על-ידי חבר-הכנסת משה ורסמן וביקשנו להביא לידיעת הוועדה את ארבע הנקודות שסיכמנו לעצמנו.

אנחנו מציעים שקופת-גמל משמעותה קופת גמל

כפי שנוסחה בפקודת מס הכנסה. אנחנו מבקשים שלקופת גמל תהיה זכות שיפוי לסכומים ששילמה לעובדים ושזכות התביעה של עובד לקופת גמל תוגבל לשנה מיום שהמעביד היה צריך לשלם את התשלומים לקופה. כל זה מתוך ידיעה שאנחנו מסכימים עקרונית להצעתו של חבר-הכנסת ורסמן.

ביקשנו שהיועץ המשפטי של ההסתדרות ישתתף

בניסוח הסופי של התיקון. מינינו ועדה אשר בחנה את ההצעה שהועברה עלינו על-ידי ועדת העבודה ואנחנו מתייחסים בחיוב לנוסח המוצע אם כי יש לנו ארבע השגות: אנחנו מבקשים לא להסמיך את בית-הדין לעבודה להקטין את הסכום שאח שיפוי תדרוש קופת הגמל, כפי שזה בוטא בסעיף קטן ו' לסעיף 2 בהצעה, ואנחנו דורשים למחוק את הסמכות הזאת של בית-הדין לעבודה. סמכות כזו לא קיימת בשיפוי לגבי הביטוח הלאומי. ההנמקה לדרישתנו מבוססת על זכויות העובד אשר אינן מסוייגות כלל וכלל ושקרנות הגמל באות במקום הזכויות הנ"ל.

ההשגה השנייה: על המעביד חובת דיווח

לקופת הגמל.

שלישית: הבהרה כי זכות התביעה והזכות המהותית

מוגבלות לשנה, וזאת ללא כל התניות ודרישות פרוצדורליות.

והנקודה הרביעית: הוראה מפורשת שהתיקון

לחוק חל גם על הבנקים וקופות הביטוח.

אני מבקש לציין שרצוננו לתת ביטוי לשתי

עובדות מהותיות: לעובדה שמביע אותה חבר-הכנסת ורסמן, שהקופות חייבות להבטיח את זכות החבר גם בתקופה שהמעביד לא העביר את התשלומים שלו לקופת הגמל, ואת תביעתה של ההסתדרות שעם הסכמתנו לעיקרון חשוב זה לא ליצור מצב שיביא את קופת הגמל לעמוד בפני תביעות בלתי סבירות של חברים העלולים לטעון לגבי חובות.

חובות של מי?

א. לין:

חובות שלא היו.

צ. נתנזון:

חובות של מעבידים?

א. לין:

לא. רצינו להבטיח שלא תוכל להיות תביעה

שהיא מעבר לתקופה של שנה והדבר הוסכם.

צ. נתנזון:

אני מציע שנעבור על הצעת החוק סעיף אחרי סעיף.

מ"מ היו"ר מ. ורסמן:

סעיף 1:

אני מבין שמוצע להוסיף להגדרה הקיימת

כיום בחוק הגנת השכר, לגבי קופת גמל,

י. ברק:

עוד מספר אלמנטים. ראשית צריך להוסיף את האלמנט שיכלול קופות גמל לפי סעיף 47 לפקודת מס הכנסה - בנקים וחברות ביטוח. לגבי בנקים אפשר אולי, בקושי, לדבר על "שהעובד חבר בה", אבל בחברת ביטוח הוא לא חבר אלא יש לו חוזה ביטוח. לכן, הביטוי שהעובד חבר בה" היה עלול להיות לרועץ לגבי קופת גמל ולכן באה התוספת.

י. ברק:
רצוני להציע שינוי לתוספת שלפניכם. אחרי המלה "או" בשורה השניה יבוא: "קופת גמל כמשמעותה בסעיף 47 לפקודת מס הכנסה".

בשורה לפני האחרונה כתוב: "או ששר העבודה אישר תשלום לה לענין סעיף 14" ואני מציע שייאמר: "או תאגיד ששר העבודה אישר תשלום לו לענין סעיף 14". אינני רוצה להסתמך על המלה "קרן" ואני מעדיף לדבר על "תאגיד" ששר העבודה אישר, זה כולל בין היתר גם שירות העסקה שאושר לצורך קביעת פיצויים לעובדים מהשטחים. אנחנו סבורים שבצורה כזו הנוסח יכלול את כל הגורמים במשק אשר צוברים כספים על-חשבון זכויות סוציאליות, כולל קרנות הביטוח ההסתדרותיות, הבנקים, חברות ביטוח ואפילו שירות התעסוקה.

ה. זיידל:
במקום המלים "חייבים לשלם" צריך להיות "חייב לנכות".

י. ברק:
ענין הניכוי מופיע בצורה מפורטת.

ה. זיידל:
האם לא רצוי שבמקום "חבר" ייאמר "מבוטח"?

צ. נתנזון:
אנחנו מדברים על "חבר" מפני שהוא אישית יודע שהוא משלם. יש מקום עבודה שהפרט איננו משלם, המקום מבוטח. אנחנו רוצים למנוע מאב שהוא יוכל לטעון: מכיוון שעבדתי במקום זה אני מבוטח, כי הוא לא מבוטח.

התוספות המוצעות על-ידי מר ברק נחקבלו.

סעיף 2(1):

י. ברק:
הרעיון בתיקונים המוצעים בסעיף זה הוא שתהיה חובה.

ל. דיציאן:
אני מבקש שנתקן, כפי שתיקנו בחוק אחר, שבכל מקום שנאמר "מעביד" יבוא "נותן עבודה".

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:
אני מוכן להפגות תשומת לבם של אנשי משרד המשפטים שאולי יפה יותר שייאמר "מעסיק" אבל אם נתקן כאן צריך יהיה לתקן את המונח גם בחוקים אחרים.

סעיף 2(1) נחקבל.

סעיף 2(2):

י. ברק:
במקום "שהיה על המעביד לנכות" יבוא "שהמעביד חייב לנכות".

סעיף 2(2) בתיקון המוצע על-ידי מר ברק נחקבל.

סעיף 2(3)(ג):

י. נתמן:
במקביל לחובה המצויינת בסעיף זה ביטחון שתונהג חובת דיווח של המעבידים.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:
אני מציע שיהיה אזכור לקבוע חובת מעביד לדווח לקופת גמל.

י. נתמן:
החובה צריכה להיות בחוק והפרטים צריכים להיות בתקנות.

י. ברק:
אני מציע שכל הנושא יוסדר בתקנות כי לא בכל מקרה יש פרטים. אני מציע גם שנסמין את חשר לקבוע בתקנות חובת דיווח של המעביד.

ה ו ח ל ט: לקבוע בתקנות חובת דיווח של המעביד.

סעיף 2(3)(ד):

י. ברק:
זה הסעיף המרכזי הקובע שסכום שמעביד חייב לקופת גמול יראו לענין זכויות העובד כאילו שולם במועדו. אנחנו בעד שקופת גמל תקבל פיצויי הלנת שכר. בחוק הגנת השכר יש סעיף המטפל בזכותה של קופת גמל לקבל את הניכויים. יש לה זכות תביעה ישירה. כוונתי לסעיף 28 לחוק. אנחנו מבקשים שסעיף 28 יאפשר לקופת גמל לגבות לא רק מה שהמעביד ניכה ולא העביר אלא גם מה שהוא חייב לנכות, שיהיה ברור שיש לה זכות לקבל פיצויי הלנת שכר.

סעיף 2(3)(ד) נתקבל.

סעיף 2(3)(ה):

ל. דיציאן:
כאשר מדובר על מכתב רשום אני מציע שידובר על מיום שהמכתב נשלח לפי הכתובת שמסר המעביד ולא על "מיום שקיבל" את המכתב.

י. נחמן:
אנחנו בעד הצעתו של חבר-הכנסת דיציאן.

י. ברק:
ייקבעו תקנות מה היא "מסירה", מתי רואים את המכתב כאילו נתקבל על-ידי המעביד וכו'.

ל. דיציאן:
אין לי התנגדות לכך אבל צריך למנוע טענות שהמכתב כאילו לא נתקבל או שהיה טרוב לקבלו.

מ. גלס:
סעיף 36 לפקודת הפרשנות קובע דברים ברורים בענין זה.

צ. נתנזון:
אני סבור שהדברים צריכים להיות ברורים בחוק המוצע.

ל. דיציאן:
חוק הפרשנות אמנם מחייב ואף על פי כן אני מציע שנקבע בתקנות הוראות מפורשות.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:
בהחלט.

ה ו ח ל ט: ייקבעו תקנות בהן יפורט מה היא מסירת מכתב, מתי רואים את המכתב כאילו נתקבל על-ידי המעביד ושאר הפרטים בנושא זה.

סעיף 2(3)(ו):

י. ברק:
חסר פה דבר חשוב - הוראות בקשר להיוון הקיצבאות שילנתנו בעתיד. אמרנו שזכות שיפוי היא לגבי מה ששולם ומה שיהיה בעתיד. בביטוח הלאומי יש זכות שיפוי במקרה שאדם גרם נזק, לביטוח הלאומי יש זכות שיפוי ממזיק ויש אפשרות לקבוע מה הערך בסכום חד-פעמי של הקיצבאות בעתיד. הייתי אומר שנלך גם כאן באותה דרך.

ל. דיציאן:
אם אנחנו מדברים על הוצאות ממשיות - זה דבר מובן מאליו, אבל כאן ניתנת לקופת הגמל אפשרות לתבוע את הסכום. נניח שהיא תובעת והמעביד משלם, למעשה נגרם לה איחור בחשלוש. לפי דבריו של מר ברק נמצא שלא רק שהעובד מקבל בחזרה מה שמגיע לו פלוס פיצויי הלנת שכר אלא אם יתברר שבתקופה שקרה המקרה שמקנה למבוטח זכות של חשלוש חודשי יהיה המעביד חייב לשלם כל ימי חייו את החשלוש. זה דבר עקרוני.

בית-המשפט יפסוק.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:

לא. האם אתה, חבר-הכנסת ורטמן, שהצעת את החוק התכוונת לכך?

ל. דיציאן:

בסעיף קטן (ה) יש העניין של היוון. אני מדבר על טכניקה ולא יותר.

י. ברק:

המחשבה המקורית היתה לתת לעובד הגנה כמו בביטוח הלאומי ולאפשר ניצול החוב כפי שמקובל בביטוח הלאומי. את הניסוח נשאר למשפטנים. אנחנו רוצים שהעובד יהנה מהזכויות ושהקופה תקבל את חלקה כמו בביטוח הלאומי.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:

ל. דיציאן: אין לי דבר נגד זכויותיו של העובד אלא כאן הוויכוח הוא עם קופת הגמל. נניח שמדובר במקרה שקופת הגמל מקבלת את כל החוב ונניח שקרחה למבוטח תאונה בשעה שהמעביד התרשל בתשלום, אנחנו מאפשרים לקופת הגמל לתבוע את הסכום ולקבל פיצוי עבור הלנת שכר ועבור ההוצאות הממשיות בבית-החולים - כל זאת אני מקבל. אבל אחרי התאונה מתברר שהאיש נשאר נכה, ומדובר באיש צעיר, לפי המוצע נמצא שהמעביד יצטרך לשלם לו כל ימיו.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:

זה יהיה לפי קביעה של בית-דין.

לבית המשפט לא תהיה ברירה.

ל. דיציאן:

מ. גלס: מבחינה כמותית יש כאן הבדל בין הביטוח הלאומי לבין קופות הגמל, מפני שהתשלומים לקופות הגמל גבוהים יותר מהתשלומים לביטוח הלאומי.

אשתדל להדגים את המקרה שציין אותו חבר-הכנסת דיציאן. ניקח לדוגמה אדם שהתחיל לעבוד במפעל בהיותו בן 24. המעביד שילם כדין לקופת גמל במשך 8 שנים. כעבור שלוש שנים המעביד נכנס למצוקה כספית ומתחיל להתרשל. כשהאיש מגיע לגיל 35 קורה מקרה, אני מבין שחבר-הכנסת דיציאן מדבר על תאונת עבודה - ונעזוב את הזכויות שלפי תאונות עבודה - יחסי העבודה בין המעביד והעובד באים לגמר וקמה לזכותו של העובד לתבוע את קופת הגמל. כאן המצב הוא שהמעביד מצד אחד שילם במשך 8 שנים אבל במשך 3 שנים לא שילם ועכשיו הוא יצטרך לשלם את הערך המהוון של הקיצבה המגיעה לקרן הגימלאות או לקרן הפנסיה מגיל 35 עד איקס שנים. ברור שזה סכום רציני. הכפילות בעניין היא בכך שמצד אחד המעביד שילם במשך 8 שנים ומצד שני עליו לשלם במשך 30 שנים את הקיצבה המלאה המהוונת. אם הבנתי נכון, התרעומת היא שמצד אחד הוא שילם 8 שנים ומצד שני צריך להמשיך ולשלם כאילו היה אחראי לנזיקין. השאלה אם צריך לנכות מזה משהו או שלא צריך לנכות. בביטוח הלאומי המצב ברור: המעביד, יכול להיות ששילם במשך שלושים שנים דמי ביטוח והתשלום במשך שנה - שנתיים, וקורה מקרה המזכה לגימלה - הוא לא זכאי.

י. נחמן:

יש לזכור שהצעת החוק הזאת לא באה כדי לקבוע שיפוי לקרנות. אנחנו לא מעוניינים בזה. החוק הוא אמצעי הרתעה וכל כמה שהוא יהיה חמור יותר - המעבידים יימנעו מפייגור בתשלומים. אשר לשיפוי - יש לזכור מה המצב המשפטי כיום ומה באים לשנות. אנחנו באים לשנות שבמקום שהשאירים יפנו למעבידים - תפנה קופת הגמל אבל אין להקטין זכויות.

צ. נתנזון:

אני מבקש שנשמור על רציפות הכוונה הטובה של המציע. הכוונה היתה איך להביא לכך שגם אם המעביד לא מעביר תשלומים לקופת גמל זכויות העובד חיינה מבוטחות. אין דמיון בין יכולת מס הכנסה של האוצר או הביטוח הלאומי לגבות את התשלומים ליכולתן של קופות הגמל במקומות העבודה. ההסתדרות עושה לא פעם שני דברים: מבקשת את התשלום ומקלה על המעביד במקרה של מצוקה, באמצעות הלוואה. לכן אני מבקש לראות את עניין השיפוי בפרופורציה נכונה.

צ. נתנזון:

הכוונה היא שנגיע לכך שמעבידים יידעו שאם התשלומים לקופת גמל צריך להעביר כמו שכר-עבודה. אם נגיע לכך, כל האמצעים של העונשין אינם נחוצים ובוודאי לא שיפוי.

א. לין:

אני גורס שאנחנו נוהגים בגד פשרנית לגבי נותני עבודה קטנים שמראש יש ספק אם יוכלו לעמוד בחוקים הסוציאליים שלנו ולכן נוצרות לפעמים תופעות קשות מאד במשק ובחברה. אני מחשיב את עמדת ההסתדרות ולדעתי אנחנו חייבים לא לאפשר לשופט להפחית את הסכום.

ל. דיציאן:

אני מסכים שצריכה להיות הגנה על העובד אבל במידה רבה אני מאשים דווקא את ההסתדרות ואת האיגוד המקצועי בכך שביודעין הם מתרשלים בגביית הסכומים.

א. לין:

למה צריך לצפות שיגבו מהם את הסכומים? אם יש חוק - הם צריכים לשלם.

ה. זיידל:

מי שבודק איזה מוסדות חייבים כסף לקרן הגימלאות ימצא שמדובר לא רק במוסדות קטנים. לכן צריך להשאיר מוסד שיפוי. אינני מבין מדוע אנשי ההסתדרות חוששים מן הסעיף הזה.

צ. נתנזון:

בגלל האחריות שלנו.

י. ברק:

אם נאמר שזה יהיה לפי הכללים בביטוח הלאומי - זה נותן הרבה מאד.

אני מציע שבשורה השניה, אחרי המלים "כאמור בסעיף קטן (ה)" יבוא "אם ראה שמן הצדק לעשות כן".

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:

אני לא חושב שצריך לסגור הרמטית ומוחר שבמקרים מסויימים השופט יפסוק אחרת.

מ. גלס:

במונח "מן הצדק" יש דפוסים בדוקים בשטח הגנת הדייר. אם דייר מוגן פיגר בחשלומום והוא צפוי לפינוי, בית-המשפט יכול לתת לו סעד אם ראה שמן הצדק לעשות כן. בעניינים אלה התפתחה פסיקה מסויימת.

א. לין:

אני סבור שברגע שיש סעיף כזה, אנחנו מראש מטעים את נותן העבודה כי הוא יניח שכאשר יבקש את הצדק זה נותן לא אפשרות לא להקפיד על העברת סכומים לקרנות.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:

אני סבור שמכל הבחינות צריך לעשות צדק לכל, ויחד עם זאת צריך שתהיה הרגשה טובה. אנחנו קובעים תשלומים לפי חוק הגנת השכר ואת ענין השיפוי ומציינים שאם יהיה מקרה שהאיש ירצה לפנות לבית-המשפט; בית-המשפט רשאי יהיה, אם ימצא שמן הצדק לעשות כן, לקבוע סכומים קטנים יותר. לא בכל מקרה ילכו לקולה.

א. לין:

כשיש אפשרות להקל, רוב השופטים נוטים להקל.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:

לדעתי אין לסגור את האפשרות המצויינת בסעיף (ו).

צ. נתנזון:

בראשית דברי ציינתי שאנחנו מבקשים לבטל את הסמכות הזאת.

י. ברק:

אי-אפשר להעמיד את המעביד במצב שבגלל פיגור, שיכול להיות קצר מאד, הוא יצטרך

לשלם מאות אלפי לירות.

אם הוא יידע מראש שינהגו בו בחומרה
הוא לא יסתבך.

א. לין:

אינך יכול למנוע מציאות באמצעות חקיקה.
צריך לעשות סוף לשוק הפרוע של מעבידים
קטנים שאינם יכולים לעמוד בהתחייבויות.

י. ברק:

א. לין:

בחוק הגנת השכר יש מקרים שלפיהם מותר
להפחית פיצויים של הלנת שכר. אפשר לקבוע
שבית הדין יוכל להפחית את הפיצויים לפי אותם נימוקים.

י. ברק:

אנחנו עוסקים בקריאה טרומית. אני מציע
שנשאיר את הסעיף הזה כמו שהוא ובקריאה

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:

ראשונה נמצא דרך לתקנו.

אני מציע למחוק את הסייפה ואחרי "כאמור
בסעיף קטן (ה)" יבוא "אם ראה שמן הצדק

י. ברק:

לעשות כן" ובזה יסתיים הסעיף.

ה ו ח ל ט : הדיון בסעיף זה יחודש כשהצעת החוק תובא להכנה
לקריאה ראשונה.

סעיף 2(3)(ז):

התקנות שדיברנו עליהן חהיינה גם פה.
צריך לציין, בסוף השורה שלפני האחרונה "ולא

י. ברק:

שולם החוב לקופת גמל".

סעיף 2(3)(ז) נתקבל.

סעיף 2(3)(ח):

צריך להוסיף "או הסכם קיבוצי כללי"
וכן "או עובד שהמעביד לא דיווח עליו".

י. נחמן:

עמוד 2:

גם כאן ייאמר "אם ראה שמן הצדק לעשות כן".

י. ברק:

בסעיף קטן (ז) מדובר על ששה חודשים ויש

אי-בהירות על איזה ששה חודשים מדובר. נניח שהיה פיגור, החוב שולם ושוב
חל פיגור. ברור שמדובר בששת החודשים מאז שהכרטיס היה בסדר לאחרונה.

י. גולדשטיין:

בהגדרת "קופת גמל", במקום שמדובר על קרן
פנסיה או ביטוח אני מניח שכלולה חברת ביטוח
העוסקת במסגרת מסויימת בסוג מסויים של ביטוחים מסוג זה כלומר, בדברים
שהוחלט על דעת העובד והמעביד שאת זכויותיו הסוציאליות של העובד מכסים
בעזרת פוליסת ביטוח. זו החלטה וולונטרית מצד מצד המעביד והעובד. כתוצאה
מהחלטה זו המעביד מעביר סכומים מסויימים לחברות הביטוח, שחלק מהם מנוכה
מן העובד לפי סיכומים אלו. אני מבין שהעניין יחול על סוג כזה של ביטוח.
סוג כזה של כיסוי הוא בעל אופי אחר מקופות פנסיה. החוק הזה, אם נחיל אותו
על סוג כזה של כיסוי לזכויות סוציאליות - יחטיא את המטרה. ההתקשרות של
המעביד והעובד עם חברת ביטוח היא כזו שהמעביד והעובד יכולים בכל עת להפסיק
את התשלומים בחברת הביטוח ולהתחיל לשלם אותם לחברה אחרת בלי שהחברה הראשונה
יודעת על כך ובמקרה כזה, אם העובד נפטר תוך 12 חודשים, שאיריו יקבלו
פעמיים - מהקופה השניה ומחברת הביטוח הראשונה ולא די בכך אלא חברת הביטוח
יכולה לפנות לבית דין לעבודה ולקבל שיפוי. אני חושב שדוגמה זו בלבד
מסבירה עד כמה החוק במתכונתו, כפי שהוא מוגש, לקוי במשהו. דבר זה צריך
לתקן.

י. גולדשטיין:

אני מציע לא להחפז באישורים ולהשאיר את העניין לאחרי פגרת הקיץ. אם מדובר על קרן ביטוח והכוונה היא גם לחברת ביטוח - הדבר הזה לא תופס, הוא לא מתאים לעניין.

עוד אני מבקש לציין ששיפוי עלול במקרים רבים להביא לכך שמעביד יפשוט את הרגל, כי סכום כזה עלול להסתכם במאות אלפי לירות. סכום של מאות אלפי לירות אצל מעביד קטן עלול לגרום לו פשיטת רגל והעובדים ישארו ללא כלום. אי-אפשר להעביר את החובות לצד שלישי ועל-ידי כך לומר שהבעיה נפתרה, כי בדרך זו נפתרה רק בעיית העובד.

כאמור, אני סבור שהדיונים צריכים להתנהל בניחותה ומוטב לדחות את הדברים לאחרי הפגרה. קופת גמל מוגדרת במקום אחר ויש אפילו רשות ממלכתית המפקחת על קופות גמל. יש גם מערכת מסועפת של תקנות. רשות החסכון והביטוח ממונה על קופות גמל. הממונה על החסכון והביטוח שמע בשבוע שעבר לראשונה על כך שמתנהל דיון על החוק הנדון. בתקנות שלו יש הוראות כיצד לנהל קופת גמל. יש סעיף המחייב את קופת הגמל לנהל חשבון אישי. לקופת גמל יש חובות שונות באותן הוראות.

כאמור, אני סבור שהדיון נעשה בחופזה וצריך לשקול אולי יש מקום להעביר את ההצעה לממונה על החסכון והביטוח כדי לקבל את הערותיו והוא יידע להתייחס לבעיה הספציפית של קרן ביטוח.

אגב, כאן מדובר על תיקון מס' 9 בשעה שהתיקון של שנת 1973 הוא תיקון מס' 10 גם עובדה זו מוכיחה על חפזו.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:
הקריאה הראשונה תתקיים בהשתתפות גורמים שונים ואתם תוזמנו אז לפגישה.

י. שחר:
לנו יש קופות צבירה שלהן מפרישים העובד והמעביד, והכל מיועד לעובד. המעביד יכול להפריש ללא העובד ואנחנו לא יודעים כמה מפריש העובד. ד"ר פיקר סבור שהכוונה כאן היא לקרנות פנסיה הסתדרותיות ולא לקופות גמל שליד הבנקים. אם אתם מכלילים אותנו בעניין - אתם מטילים עלינו חובות בשעה שאין לנו קשר לזה.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:
נצטרך לבחון את הנקודה הזאת.

חוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב) (תיקון), תשל"ה-1975
הצעת חוק מס' קנ"ז של חברת הכנסת ש; ארבל-אלמוזלינו וחבר-הכנסת מ. ורטמן

ל. דיציאן:
אני מציע לאשר את ההצעה כמו שהיא ולהכינה לקריאה ראשונה.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:
ההצעה הנדונה באה לבטל את הגבלת הגיל של 40 שנים ולאפשר לנציב שירות המדינה לקבוע, לפי תנאים שהממשלה קובעת, את זכויותיו של העובד לגימלאות. עד כה יכול היה נציב שירות המדינה לטפל בנושא זה רק אם העובד היה מעל גיל ארבעים. כאמור מוצע להסיר את המגבלה הזאת.

ל. דיציאן:
אני חוזר ומציע לאשר את החוק כמו שהוא.

א. לין:
אני מצטרף לדעתו של חבר-הכנסת דיציאן.

א. שרון:
לנו אין הסתייגויות להצעת החוק.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:
העירו את תשומת לבי לשאלה אם לא צריך להגביל את סמכותו של הנציב כלומר, עד איזה אופן הוא יוכל להגדיל. אני מציע שנדון על כך כשנגיע לקריאה ראשונה.

א. ששון:

רצוני להבהיר למה התכוונו בתקרה.
הענין של גיל 40 התעורר מפני שעובד
שהתקבל לעבודה לפני גיל 40 ומי שצבר
יותר שנות עבודה, וזה לא יתכן.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:

אני מבין שמר ששון מבקש לקבוע תקרה
לגבי הזכות הטבעית. אני מציע שכאשר
החוק יובא לקריאה ראשונה ויוחזר
שירות המדינה ונתייחס אליהן.

ל. דיציאן:

המצב כיום הוא שמי שנכנס לשירות אחרי
גיל 40 יכול לקבל פנסיה גדולה יותר
ממי שנחשב לשירות בגיל 30 ואת זה מוצע לשנות.

א. ששון:

לפי המצב כיום מי שנחשב לעבודה בגיל 40
יכול לצבוא 50% פנסיה ותיאורטית אפשר
להגדילה עד 70%.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:

אני חוזר ומציע שנעביר את החוק לקריאה
ראשונה. אנשי נציבות שירות המדינה ימציאו
לנו את הצעותיהם כדי שנעביר אותן לאיגוד עובדי המדינה לקבלת הערות.

ה ו ח ל ט : להעביר את הצעת החוק לקריאה ראשונה.

הסכם בין הנהלת הסוכנות היהודית לארץ-ישראל
לבין המוסד לביטוח לאומי

י. בארי:

אני מבקשת להפנות תשומת לבם של חברי
הוועדה למכתבו של שר הקליטה שבו נאמר:
"הריני להביא לידיעתך כי משרד הקליטה יסייע לאסירי ציון שישבו במאסר לפני
קום המדינה בגלל פעילותם הציונית ועלו לישראל החל מ-1 בינואר 1969."

מכתב זה בא לפי בקשת הוועדה שנקדים את

המועד.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:

אני מבקש לציין כי מה שנאמר בהסכם איננו
סוף פסוק אלא זה הסכם להתחלה. אמרתי
לאסירי ציון שצריך להתחיל באיזה שהוא מקום. אחרי שההסכם יקבל תוקף יהיה
מה לתקן. היום, כשעדיין אין שום דבר - אין מה לתקן. אסירי ציון אינם
מסתפקים בהסכם זה, הם רוצים חוק. ההסכם יכנס לתוקף ואנחנו נמשיך לטפל
בענין.

י. בארי:

נקודה עקרונית שתוקנה היא ביחס להתחשבות
בהכנסת בן הזוג. את המצב לגבי נצרכים
השווינו לקטגוריה הקיימת בחוק נכי הדיפות הנאצים בלי להזכיר את שמו של
החוק. כל יתר המקרים שאינם מופיעים בחוק נכי הדיפות הנאצים נשארו לפי
הסדרים אחרים שקיימים במוסד ויש התחשבות בהכנסת בן הזוג. התיקון הוא
בעמוד 2 בהגדרת "הכנסה אחרת" נמחקה השורה המדברת על "לרבות הכנסת בן הזוג
שאינו חי בנפרד". תיקון זה הוכנס גם בעמוד 6 סעיף 10 "תגמול לנכה מחוסר
פרנסה" והוספנו: "נכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-25% והכנסתו האחרת לרבות
הכנסת בן הזוג עולה על הסכום הנקוב".

באותו עמוד, סעיף 10(א)(1) יש מקום

לתוספת תאריך, הכוונה היא להסכם ה"ס. בעמוד 2 של ההסכם הארכנו את המועד
כי זה מתחייב מעצם הענין, כוונתי לסעיף 7. בסעיף 6 שבממוד 4 הכנסנו את
הכותרת שהושמטה.

י. בארי:
בעמוד 5 הכנסנו שני תיקונים: בסעיף 7(א) הוספנו את המלה "ותושב". ולסעיף 7 הוספנו את סעיף (ד) שלא היה.

בעמוד 6 סעיף (ד) הוספנו לפי בקשת הוועדה "זולת אם יצא את ישראל בשליחות ממלכתית, ציבורית או לצרכי קבלת טיפול רפואי שאושר לו לפי הכללים שייקבעו על-ידי המוסד והרשות." בסעיף (ה) הוספנו את המלה "הסוכנות" אחרי המלים "על-חשבון המדינה". בסעיף 10(ב) באותו עמוד "לרבות הכנסת בן הזוג".

בעמוד 10 יש שני תיקונים: בסעיף 10(ב)(1) ציינו את המלים "בגין אותה תקופה" ובסעיף 20 "בנוסף לתגמולים החודשיים".

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:
ההסכם הוא עד 31 במארס 1976. אם לחברי הוועדה יהיו השגות, הרי בלי להיות צד להסכם נוכל להיות בין היוזמים לשינויים. כאמור, הנוגעים בדבר אינם מסתפקים במה שיש בהסכם הנדון. יש לנו זמן להריץ את ההסכם וחודש לפני סיום המועד נהיה ערוכים ומוכנים לבחון תיקונים ותוספות.

מ. גז:
רצוי שנקבע שההסכם החדש יובא לפנינו.

מ"מ היו"ר מ. ורטמן:
אני מציע שבבוא הזמן תהיה יוזמה של ועדת העבודה לקבל דיווח כיצד מתבצע ההסכם, מה התקנות ומה הדברים שרצוי לתקן כדי שנוכל להתייחס אליהם.

את מכתבו של השר לענייני קליטה אנחנו רואים כשטר. אני מבין שבזה ההסכם מאושר.

ה ו ח ל ט: לאשר את ההסכם בין הנהלת הסוכנות היהודית לארץ ישראל ובין המוסד לבטוח לאומי.

הישיבה ננעלה בשעה 13.00.